

SÍNTESI DE DIAGNOSI I ESTRATÈGIES SOBRE: **PORTS ESPORTIUS**

DIAGNOSI ESTRATÈGICA

Catalunya té un port esportiu cada deu quilòmetres de litoral com a mitjana. Concretament en tot el litoral català es compten 44 ports esportius i més de seixanta instal·lacions nàutiques: 7 a Barcelona, 5 a la Costa de Garraf, 5 al Maresme. A la costa de Barcelona hi ha 67 amarradors per quilòmetre, i es preveu que siguin 111 el 2015 segons el Pla de Ports. Els amarradors esportius s'utilitzen només uns pocs dies l'any segons dades de l'Associació de ports esportius de Catalunya, però la seva rendibilitat justifica la seva existència i la construcció de nous ports.

Els estudis de la Generalitat indiquen que els ports catalans retenen 700.000 metres cúbics de sorra anuals. Tot i que les instal·lacions portuàries construïdes durant els últims anys tenen l'obligació d'incloure sistemes que garanteixin el pas natural de la sorra (by pass), fins ara hi ha molt pocs casos de ports privats que hagin posat en pràctica aquest compromís. Per la qual cosa, sovint, acaba sent el ministeri de Medi Ambient qui es fa càrrec de la recuperació de la sorra perduda. Així, la Llei de ports del 1998 preveu que la Generalitat sigui capaç d'establir un servei de drenatge i transvasament de sorra "en cas que la regeneració sigui necessària per restablir la dinàmica litoral alterada pel port". A més a més, els títols de concessió de ports esportius expliciten que, a causa de la seva incidència en la franja costanera, tenen l'obligació de fer el drenatge de sorra que sigui necessari per regenerar la sorra de les platges.

Per pal·liar l'impacte dels ports en la dinàmica costanera, el febrer del 2004 el departament de Política Territorial i Obres Públiques i l'Associació Catalana de Ports Esportius i Turístics (ACPET) van firmar un acord per finançar en un 50% la regeneració de les platges. Els primers ports que transvasaran volums de sorra després de la signatura del conveni entre la conselleria d'Obres Públiques i l'ACPET seran els de Balís, Mataró, Premià i el Masnou, situats al Maresme.

D'altra banda, Greenpeace, en el seu informe de *Destrucció a tota costa*, 2004, reclama que es mantingui la moratòria sobre les instal·lacions portuàries esportives tot assegurant que "Catalunya té el rècord absolut quant a nombre d'instal·lacions i amarratges per quilòmetre de costa". "L'equació entre cost i benefici d'aquestes instal·lacions, que romanen plenes un trimestre a l'any i que, en canvi, tenen uns efectes adversos més que demostrats sobre els arenals catalans, hauria de ser suficient per no permetre ni un sol port esportiu més a Catalunya", indica l'informe.

Plans i projectes

El 1982, la Generalitat va aprovar un **Pla de Ports esportius** que va comportar una unificació de la costa, protegint les zones més sensibles. El 29 maig del 2001 es va aprovar el nou **Pla de Ports de Catalunya**, que substituïa el de 1982, i a finals del 2004 s'ha dut a terme una actualització d'aquest.

El document de diagnosi del pla, a més del balanç i inventari de les instal·lacions nàutiques del litoral català i la determinació de les previsions d'evolució i de necessitats futures, inclou

un ampli anàlisi del medi natural costaner, on es desenvolupa un estudi de la dinàmica litoral i es relacionen extensament les àrees que són objecte de protecció per legislació específica.

El document propositiu i normatiu del Pla es basa en l'establiment d'una zonificació de la costa catalana en 4 graus de protecció i la determinació dels criteris i normes a seguir per la implantació d'instal·lacions portuàries. El Pla prioritza l'ampliació de les instal·lacions existents o de la seva capacitat.

El Pacte del Tinell, signat pels partits del govern, preveu que la **lleï de protecció integral del litoral de Catalunya** inclogui, entre d'altres, els plans sectorials que estan íntimament lligats al litoral, el **Pla de Ports i la regeneració de les platges**. La llei ara en tramitació "haurà de definir una política sostenible al llarg del litoral que compregui tant la protecció de les zones naturals com la seva compatibilitat amb els usos de lleure i les activitats econòmiques (pesca, activitat dels mariscadors, activitat portuària, etc.)".

Equipaments marítics dels municipis del litoral metropolità, 2004

Municipis	Costa (km)	Ports Esportius	Amarratges	Núm. Embarcacions
Arenys de Mar	2,61	C. N Arenys de Mar	500	204
Sant Andreu de Llavaneres	2,09	C N El Balís	776	
Mataró	6,6	Consorci P. de Mataró	1.080	40
Premià de Mar	3,2	C N Premià de Mar	274	
		ampliació prevista	571	
El Masnou	3,86	Prom. Portuàries SA	1.081	56
Badalona	4,72	Port de Badalona (tramitació)	1356	
Sant Adrià de Besòs	2,77	Port Besòs	1002	
		Port Olímpic		
		Marina Port-Vell		
		Reial Club Marítim de Bcn		
Barcelona	12,22	Reial Club Nàutic de Bcn	1.460	94
		Port Ginesta, SA		
		C N Garraf		
Sitges	19,31	Port d'Aiguadolç	2.395	
Vilanova i la Geltrú	6,49	C N Vilanova	812	139
Cubelles	3,96	Port de Cubelles (projecte)		

Font: Centre d'Informació del Litoral, EL FAR

Pel que fa al cas concret d'ampliació de Port Ginesta, els promotors —Port Ginesta SA— van presentar a la Direcció General de Ports i Transports una proposta que va aconseguir el vist-i-plau de la direcció general de Qualitat Ambiental el 9 de novembre del 2004. El projecte preveu crear 457 amarradors nous, però es basa en una reducció de la superfície marítima i terrestre ocupada així com de la llargada del dic de recer —que passa dels 380m previstos a 230m—. A banda de les indicacions habituals (controls sobre les obres i la reducció dels impactes sobre el medi), la declaració inclou una condició addicional que obliga els promotors a gestionar el material dragat. el projecte definitiu.

En quant a la reordenació del litoral del Besòs, el nou port esportiu de Sant Adrià ha començat a rebre-hi les primeres grans embarcacions. Les noves instal·lacions competiran amb els ports d'aquest tipus del Mediterrani com ara Nice, Cannes o Montercalo. A mitjans del 2005 hi ha venuts el 73% dels seus 201 amarres. Entre els clients de la dàrsena exterior es troben importants empresaris i artistes madrilenys, catalans i valencians; els amarres més grans els estan adquirint empreses multinacionals que lloguen les seves embarcacions a

empreses particulars per fer-hi reunions, convencions, presentacions, una mena de serveis que fins ara no estaven disponibles a Catalunya.

Pel que fa al port aturat de Premià de Mar, Marina Premià —grup d'empresaris constituït el 2002 per adquirir els drets del port esportiu-, preveu que el 43% de la zona d'esbarjo es dediqui a la restauració, i la resta, a comerços de tota mena.

D'altra banda, l'Ajuntament de Barcelona ha autoritzat una concessió de 25 anys per amarrar un vaixell-hotel de cinc estrelles davant de l'escalinata que condueix a la pèrgola fotovoltàica. Aquestes instal·lacions que, com a molt tard entrarien en funcionament el 2007, pretenen diversificar l'actual oferta hotelera de la zona. La gran activitat de congressos prevista en el Centre de Convencions hauria de garantir la viabilitat del projecte.

ESTRATÈGIA

Optimitzar l'actual infraestructura portuària per evitar la construcció de nous ports i minimitzar l'impacte en la dinàmica litoral dels ja existents

Objectius

- Optimitzar la capacitat dels ports esportius actuals, clarificar els usos que acullen i les seves instal·lacions.
- Minimitzar l'impacte de les obres marítimes portuàries en la dinàmica litoral traspasant sorra, en general de llevant a ponent.

Accions

- Millores en les explotacions dels ports esportius
- Construcció de marines seques a terra
- Finalitzar i posar en funcionament el port de Premià
- Utilització del dic de la tèrmica de Cubelles per crear un port esportiu
- Plans d'usos dels ports de Vilanova i Arenys de Mar: integració d'activitats socials i econòmiques vinculades al mar en les zones portuàries.

Projectes en curs

Entre les iniciatives en marxa destaca la entrada en servei dels ports esportius del Besòs (als terrenys de Sant Adrià de Besòs del Fòrum 2004) i el port de Badalona. D'altra banda, el projecte més important aprovat recentment per la Generalitat preveu l'ampliació del Port Ginesta amb 457 amarradors, d'entre 8 i 20 metres d'eslora, segons la declaració d'impacte ambiental aprovada el novembre del 2004 (pendent de publicació al Diari Oficial de la Generalitat). La llista de projectes en tramitació davant la Direcció General de Ports i

Transports inclou, d'altra banda, la dàrsena esportiva de Cubelles i l'ampliació del port de Segur de Calafell, entre d'altres.